

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудні.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застереженя. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Гіркі слова правди.

Wiener Tagblatt з 11. липня умістив допис з Петербурга такого змісту:

»Проч з западниками і з гнилою германською культурою!« — отсе оклик пан-московський під теперішню хвилю. З тим окликом на устах старають ся Москалі з нервовим поспіхом знищити все, що немосковске. Поліція, донощики, жандарми і кнут — всего того за мало для «великого» діла омосковщення російских народів. Поляки, Русини, Німці, Чуди і другі народи мають позбутись своєї народности. Тяжка робота! Але она мусить бути довершена в імені «славянської» культури. «Цивілізаційна» ся робота робить ся беззастанно. Війско і школа московцять по змозі. Московські полки посилають ся в немосковські краї і на оборот. Школи всі московські. Жовнірів, учеників, питомців всяких казньонних заведень, державних урядників, службу і т. д. — всіх зачислює урядова перепись до московского народу. На око спокій в державі, але на ділі веде ся в тій великанській державі нівеляція всяких народностей, навіть і в часі гаґської конференції. Як виглядає така нівеляційна система, най послужить справа руска в Росії.

Русини суть в Росії найчисленнішим народом немосковским. Після послідної переписі число Русинів доходить до 30 мільонів, з котрих 3½ мільона живе в Австрії. Число значне! А мимо сего Европа мало знає про руский нарід. Се успіх московської системи. Русини мешкають в цілій полудневій Росії, у всхідній Галичині, на Буковині і в північній Угорщані. Літописці здавна називази їх «Rutheni», «Rusci» або «Russi». На північ від Русинів сидить етнографічно зовсім друге племя, з другим язиком, звісне давнійше в Европі під іменем «Mosci», «Moscovia». Доперва Петро Вел. назвав себе «парем всіх Россий».

Нині сих Москалів звемо «Russen». Русини з'організовали ся політично скорше, ніж Москалі. Они становили величезну державу, що відтак розпала ся на дрібні княжества і републики, а ті мусіли заєдно бороти ся з азийскими ордами. Частина сих країв перейшла відтак під пановане Польщі. На всході однак повсталала велика на скрізь демократична організація, що під проводом Богдана Хмельницкого в другій половині 17. віку сполучила ся з московскою державою. Царі заприсягли Русинам їх дотеперішню автономію, але звільна стали єї окроювати а край московцяти. Катерина II. знесла вкінци сю автономію і перемінила Русь в московску провінцію під іменем «Малая Россія». Сподіялась нечувувана річ. Одним помахом пера вимазано з карти Европи другий з черги найбільший нарід славянський, і знехтовано єго історію. З того часу Москва не знає Руси, не знає і єї історії. Основатель рускої держави Рурик, всі київські князі, провідник повстаня руского Мазепа, навіть руска література — все то називає ся нині московщиною.

Москва посідала в часі прилученя до неї України ледви одну печатню для видавництва церковних книг і не посідала майже ніяких шкіл. Натомість в Україні (так називає нарід свою вітчизну) було множество печатень, народних і середних шкіл та своя академія в Києві. Майже всі ті інституції знесено або омосковщено. Вислід з того такий, що Україна тепер посідає менше шкіл, ніж перед віком. Указом з 1876 р. спинено майже цілковито розвій рускої літератури, бо заборонено печатаня руских творів з вїімкою хіба дрібних новель та віршів, що мусять до того печататись московскою правописню. Мимо сего руска література плекає ся, хоч лише поза границями Росії. Видавані в Австрії рускі діла заборонені в Росії як найострійше,

а кождий московський підданий іде на зачоченіє, котрий би посьмів мати сї видавництва. Над рускими краями повис постійно стан вїімковий. Поліція має повну власть над жителями України. Їх вивозять власти московскі громадно в Сибір. Ідуть туди на «паселеніє» студенти, дівчата і всякий, хто московській поліції видає ся «неблагонадьожним». Все діє ся по «адміністративному порядку». По сему порядку можна кождого горожанина вивести в найдальші губернії, хоч би і без всякої причини. Богато руских письменників марніє в Сибіри без надії на поворот до Европи. На Русинах найбільше затяготіла система омосковщення. Додайте до сего найновіші розпорядки в Фінляндії, а будете мати вірний образ московської управи.

А на зверх, перед Европою, говорить ся о гуманности, о сьвітовім мирі, видає ся маніфести о розброєню! Мабуть не одному москалеви, що не пише ся на таку нетерпимість, насуває ся на вид сего жестокого московщення мисль: чи не послужила би Росія людскости і людям більше, коли би передовсім заключила мир з своїми народами!...

До сего вірного начерку сумних відносин, посеред яких прийшло ся від Богдана переживати Русинам в Росії, додамо хіба те, що все те варварске насильство не в силі убити живого народу українсько-русского. Нарід сей росте на очах, а Піємонт свій посідає в Австрії. Не знищили руского народа Готи, Обри, Гунни, Печеніги, Половці та всякі монгольско-татарські орди, то не знищить України-Руси і теперішня система московщення і оправославлюваня. Національний централізм мусить з часом улігти природному розвоєви Руси, що поступає заєдно вперед і безпощадно ломить всякі забори, ставляні їй з гори московскими централізаторами. Живий народ не боїть ся національної смерти.

13

ЕЛІЗА ОРЖЕШКОВА.

Недосьпівана пісня.

(Дальше.)

— Сідайте, зробіть ласку...
— Ні раз не гадаю сідати, бо я прийшов тому, аби ви тут так не сиділи. Бачите пані?

Показав книжку, яку взяв вчора від Клярри, та тепер, коли входив, кинув у капелюх.

— Я ось що радив би: Ходім до альтанки та перечитаймо спільно «В Швайцарії». Добре? Возьміть зі собою роботу. Будете собі шити, а я буду вам в голос читати. Добре?

— Ах, як се було би добре!

Але глянула на Стася.

— Коли мушу повторити із ним лекцію...

Мальчик, що слухав цікаво розмову сестри із гостем, обіймив її та почав просити:

— Йди, Клярцю, моя дорога, моя золота, йди, коли хочеш... Я сам научу ся лекції. Велика річ, географія! Влучу ся на память, а вечір мене випитаєш. Побачиш буду знати якби ріпу гризти!

— Рішучо, Стасю?

— Рішучо! Як тата люблю! як тебе люблю! Радість змалювала ся на її лиці, вона однак шепнула зажурена:

— Та що буде зі самоваром?

— Я наставлю самовар! Велика річ наставити самовар! — крикнув Стасько з одушевленем.

— А як тато продріметь ся, то закличеш мене з альтанки?

— Закличу! Велика річ закликати! Та коли би Франя вертала, догляну сього та також закличу, аби не побачила тебе зі сим паном, бо як побачить, то стане тобі знов допікати...

Клярра замкнула йому уста поцілуйом та вже по двох хвилинах йшла городом з кошником у руці, де були накопичені мушліні та коровки, поруч Пшиемського, що говорив:

— Маєте дуже любого братчика... Я хотів поцілувати його за те, що на хвилину увільнив вас від... служби. Бо ви є слугою своєї родини. Але що то говорив той милий хлопчик, що коли сестричка побачить вас зі мною, допікати ме?

Клярра збентежила ся дуже, але на щасте побачила в сусідньому городі чудову гру красок. Одушевлена крикнула:

— Бачите! Гляньте, як там в розі городу по тій темній алеї стелять ся чудово проміні

сонця... Цілком так, як килим зі золотих порушаючих ся ниток!

— Ви були коли в тому городі?

— Ні, ніколи; як-же се?

— Що міні впало на гадку... Ходім оглянути город князя!

Налякала ся сїєї пропозиції.

— Ні! — крикнула; — вступ до сього городу є заборонений князем...

Засьміяв ся майже в голос.

— Коли ви йдете зі мною...

Се правда; коли він позваляє, то так як би сам князь позваляв.

Покуса була велика, бо кілька то разів, коли дивила ся на чудові алеї, марила, аби хоч раз в житю перейти їх в цілій довжині, посидіти хвилину в сьому морі зелені, що філовало такими чудовими сьвітлами та тіннями! Але не перестала лякати ся. Станула перед альтанкою та вагала ся, не могла рішити ся.

Та коли стрінемо...

— Кого?

— Князя!

Пшиемський засьміяв ся знова так голосно, що такого його сьміху не чула іще ніколи.

— Нема його дома, вийшов враз зі мною... — упевняв її.

В тяжкій школі виробляють ся лише твердші характери, а будучність — таки буде наша.

Для W. Tagblatt-y, що помістив сю допис з Петербурга, сей нарис московского централізму в некористь всіх не-московских народів може стати лише наукою, о скільки теперішня програма лівниці, змагаюча до насилування австрійских Славян, є утопією і наслідуюанем московского централізму.

Успіх гаґської конференції.

Гаґська конференція кінчить свої роботи, хоч ворожать, що члени єї ще раз небавом мали би зійти ся на другу конференцію. Вислід конференції незначний, а песимісти кажуть виразно, що конференція покінчилась фіяском. Номо-апimal остав ся апimal. Проба заведеня сьвітового мира відбувались вже давнійше. Король французский Генрик IV. (Бурбон) маячив вже давно для удержаня европейської рівноваги засновати в Европі кільканайцять дрібних королівств і кілька республік, на чолі котрих мала стати могутча і розказуюча всім Франція. Европа мала становити так званій «християнський державний союз» під покровом монархічної Франції. Проект сей виявив ся утопією. В 1849 р. звісний пропагатор вольної торговлі, Кобден, предложив англійському парламенту провкт роз'ємного суду, котрий однакож перепав в цілости. За Пальмерстона в 1851 р. поновлено сей провкт в англійським парламенті, але опять без успіху. Лише при спорі о Алябаму і пізнійше при спорі між Німеччиною а Іспанією о Кароліни рішав роз'ємний суд, в останнім случаю — пана. Рівнож для зменшення воєнної грози заключувано в Европі багато договорів. І так по 30-літній війні в вестфальським мирі (1648), відтак в мирі утрехтським (1713), в віденським конгресі (1815) з т. зв. «святим союзом», в париським мирі (1856), в женецькій конвенції (1864) і в петербурзькій конвенції (1868) — при всіх сих нагодах наложено на европейські держави деякі постанови для усуненя воєнних жестокостей. Але мимо того всі европейські держави придумували заєдно над усовершенем зброї всякого рода в тім напрямі, щоби певнійше і громаднійше убивати людей. Мимо того лросли нині воєнні бюджети до нечуваної високости, бо вкінці до вооруженя не лише ліній, але і резерв і загальних ополчень.

Відозву Муравєва з 29. серпня 1898 прийняла Европа на позір з одушевленем. Дехто хвалив навіть гуманну ідею царя Николи. Але вже при зложеню конференції виявили ся деякі трудности, а ще більші непорозуміння в часі конференції. Заступники Росії, Англії і Америки

перестигали себе в гуманности проєктів. А успіх? Ніякий. Гадка бодай часткового роз'оруженя зробила цілковите фіяско. Держави не хотіли навіть на 5 літ удержати теперішній збройний стан. Роз'ємні суди факультативні (під напором Німеччини), а до того складані принагідно — не будуть мати ніякої ваги. Ні Росія в фінляндській справі, ні Англія в справі з Трансвалем не пристали на роз'ємний суд. Один-одинокий успіх конференції лежить хіба в тім, що з'обовязано ся бодай в части зменшити воєнні жестокости. Женевську конвенцію розширено і на морські війни і постановлено дещо в справі ненарушимости приватного майна в часі сухопутної війни. До успіху гаґської конференції можна проте сьміло примінити стару пословицю: In magnis et voluisse sat est.

З політичного поля.

Гр. Тун і бар. Діпавлі вернули ві вторник рано з Пешту до Відня, а о скільки віденські дневники можуть бути поінформовані, то поїздка австрійских міністрів в гостину до Селя мала на цілі спосіб опублікованя угодних законів, іменно питанє, коли і в яким порядку ся публікація відбуде ся? В найближшій часі мають бути оповіщені закони, дотикаючі більше актуальних наглих справ. Закон о організації банку і регуляції валюти мав би бути проголошений аж пізнійше.

Побут Фериянчича у Відні і єго конференція з гр. Туном мали той ефект, що правительство рішилось в слідуючій шкільній році відкрити V. класу утравістичної гімназії в Цілей. До сего успіху можемо Словінцям стирійским лише пожелати. Здає ся, що і вся правниця радо прийме до відомости єю постанову правительства. Постанова ся не подобала ся лише Slow-y Polsk-ому з 13. липня. Орган сей, насваривши на правительство за те, що доси гр. Тун не виніс деяких польских послів на становище гофратів в міністерстві і приписавши вину у тім всім «незручній» поліції «кола», каже: «гр. Тун приєднав собі тепер Словенців, що від часу до часу грозять виступленем з правниці. Так було вже кілька разів. Револьвер, який Словінці представляють до грудий правниці, не великого калібру, але він має завсїгди кілька власних набоїв, а ще більше позичених, відколи сей полуднево-славянський клуб обіймає — дякувати «зручності» польської політики — також Русинів». Slow-y не подобає ся, що рускі послі становлять один клуб з полудневими Славянами і радше бачив би тих послів в союзі з польським «колом». Дивно та чудно! Бо «Дбло» та «Галичанів» від часу до часу сварять знов руских послів за те, що они «суть офіційною кола».

Deutsche Ztg. негодує на посла-націонала

Сільвестра, що він перед часом зрадив зміст протесту, який мала видати лівниця по оголошеню угорської угоди через гр. Туна. Проект такого протесту (котрого зміст ми вже подали) подав провідник націоналів шлеских Кайзер своїм товаришам (Геґерови, Льорберови та Вольгардови) до приватної відомости, а тимчасом оголосив пос. Сільвестер сей протест в брульоні в Salzburger Tagblatt-i. Deutsche Ztg. каже, що протест мав инакше гласити, бо деякі послі бажали єго справити. Тимчасом Ostd. Rundschau каже виразно, що Кайзер прислав редакції сего органу сей протест до прилюдного ужитку. О сїм протесті поговоримо другим разом. Сільвестрови дано ушмнене за сю недіскрецію.

Екзекутивний комітет чеських послів відбув в Празі засіданє. Офіційний комунікат о нарадах гласить: «Найперше здано справу з поїорожи делеґатів до Відня і з успіху конференції з гр. Туном і д-ром Кайцлем. З ухвали клубу взяли в тій конференції участь послі Греґр, Герольд, Пацак і Зачек. Делеґати внесли жалобу на політичну адміністрацію в краях чеської корони, іменно що до занедбуваня рівноправности, а крім того упінула ся о санкцію ухвал чеського сойму як і о виконанє всего того, до чого правительство з'обовязало ся. Побіч сего поінформовали ся делеґати що до намірів гр. Туна в язовиковій справі і плянів правительства в часі осінної сесії державної ради. До міністра скарбу вдали ся делеґати з жаданем, щоби він взяв під розвагу і приспівив санацію фінансів краєвих. Др. Кайцль прирік застановитись над сєю справою і поладнати єї як найскорше. Конференція з гр. Туном тривала 4 години. Ухвали задержано в тайні, але се можна сказати, що гр. Тун прирік виконати свої з'обовязаня і управляти в дуєї прихильним чеському народови. Язовикове питанє розвяже правительство лише в порозуміню з сторонництвами і то в дуєї повної рівноправности. З розправ показала ся повна одностунність що до дальшої акції.

В Відні відбули ся опять 12. липня два збори социяльних демократів, на котрих Адлер і Райман накликували робітників до дальшої борби проти виборчої реформи Люеґера. Бесідники заявили, що акція та буде стояти богато жертв (!) але голос улиці мусить побідити.

Посол Праде (націонал чеський) подає в своїм органі справозданє з успіхів обструкційної політики, яка веде ся від двох літ в державній раді, т. є. від присяги в Хебі, яку 11. липня 1897 р. зложили там опозиційні послі німецькі. Праде признає, що язовикові розпорядженя істнують, що правниця не розбила ся, що ворожа система гр. Туна не упала, що солідарність лівниці захитана через те, що ліберали не зложили своїх мандатів до чеського сойму то що мимо обструкції довершено угоду

— Але може би ліпше в альтанці?

Він однак почав просити.

— Прошу вас пані... Ви, здаєть ся давно вже хотіли би бути в сьому городі, та я буду щасливий, коли буду в силі здійснити ваше бажанє. Ви просили спадаючу зьвізду, аби могли сього року погуляти по лісі... Може прохід в сьому городі хоч в части заступить той вимряний. Прошу вас...

Оперла би ся може покусі звидженя місця, яке її приманювало до себе, але його просьбі не могла оперти ся. Піддала ся його волі:

— Добре, ходім!

— Славно! — крикнув Пшиемський.

Вони виглядали як розбавлені діти, такі були обоє веселі, щасливі.

Скорою ходою, майже бігцем, перейшли простір, що ділив їх від ворітців у штахетах та війшли до широкої алеї, в якій стріляли в гору по обох боках високі пні столітних дерев. Їхні гилі сплітали ся до купи та мали вигляд перебитої стіни. Проміні сонця розливали ся в сих зелених гущавинах, та пронизували ся крізь них, як струї золота. Одним листкам надавали вони скляну прозорість, на одні знов кидали глибоку тїнь. Пояс темної землі, що простягав ся у стіп грубих пнів, застелювала сїть, якої звена були золоті, нерівні, рухаві.

Кляра замовкла, звільнила кроку та усьмішка щезла із її лица, якому призирав ся Пшиемський цікаво та розкішно.

— Які ви вразливі!... — замітив тихо.

Не відповіла ніщо, йшла немов у церкві, легко, майже на пальцях, поледво доторкала ся землі.

В мовчаню перейшли алею, рівнобіжну до городу, в якому стояла хатчина, окружена фасолею. Аж коли завернули в другу також таку чудову як та, лише троха коротшу, Кляра немов прокинула ся зі сну:

— Не йдім вже далі, — прошептала.

— Чому-ж ні? Ходім! — напірав. — Як би сеся алея вела на кінець сьвіта, я йшов би нею з вами та не питав би де вона кінчить ся...

— Коли-ж однак не веде на кінець сьвіта, лише під саму палату... — засьміяла ся Кляра.

— Але ні! — заперечив Пшиемський, — від її кінця до палати є іще кількасот кроків, де ростуть на грядочках цвіти. — Ходім до цвітів...

Кляра пристанула. Не знала би собі пояснити тривоги, яка нею заволоділа, але під її впливом сказала рішучо:

— Тут сяду на сій лавочці з тернини. Яка гарна лавочка та яке миле місце.

Лавочка з тернини була низька та така мала, що лише дві особи могли помістити ся на ній. Стояла під одним із найгрубших та найбільше розлогих дерев, на буйній траві, як стрижений килим.

Сесе місце було дуже затишне; зелені стіни дерев заслонювали палату та сусідний город.

Із поміж протилежних пнів визирав кусник левади, на яку падали скісні проміні сонця. При кінці алеї, досить далеко, визирав ріг грядок з цвітами та на тлі зелені виглядав як пляма зі світляних незмислених красок. Зрештою ніщо не було тут ніщо ані видно, ані чути.

Дрібні птички цьвірінькали в деревах, з яких де-коли, то тут, то там блище, дальше, падав жовтий, або рум'яний листок та клав ся на землі без найменшого шелесту.

Сесю тишину перебив крик Кляри. Коли сїдала на лавочці, доглянула крізь дерева цвітник, плеснула у долоні та крикнула:

— Боже! кілька тут цвітів! та які гарні!

Пшиемський взяв її з руки кошик з мушлінами, поставив його коло неї і дивно чогось урадований, попросив;

— Лишіть ся, прошу, хвилинку тут самі. Я зараз верну ся. Прошу лише нічого не боятися і не утікати... Верну ся зараз.

Швидко пішов в сторону палати.

Кляра дивила ся за ним і бачила, як на його стрічу вибіг із поза дерев якийсь малий хлопець з блищачими гузиками при блюзі, здаєть ся помічник огородника, або малий лакей. Пшиемський щось йому сказав. Зі жесту руки догадувала ся, що видав приказ та коли хлопець побіг швидко, обернув ся іще за ним, та крикнув голосно, так, що вона добре почувала:

— Як найшвидше!

(Далі буде).

з Угорщиною. Але — каже Праде — мимо того успіхи суть. А тим успіхом є факт, що в Хебі нема вже чеських урядників і чеських служак, котрі по улицах щебетали жаргоном Лібуши. Як бачимо, то успіхи обструкції надто величезні.

В Білгороді вв'язніть Мілян радикалів громадно. Доси ув'язнено з бувших міністрів (Пасіча, Тавшановича і Весніча), 3 державних секретарів, 2 членів касаційного трибуналу, 4 гімназійних директорів, 4 учетелів, 10 послів, 4 прокураторів, 2 крилошан, 4 студентів, 2 полковників і 2 капітанів — разом 40 людей.

В Сполучених Державах північної Америки уми всіх верств населення порушають живо дві справи. Одною є справа кубанська. По одушевленню з легкої побіди над Іспанцями прийшла тепер черга на зневіру супротив завязаного опору Тагалців. Американська публіка перестала вже вірити в надіслані генералом Отісом телеграфічні вістки про побіди його військ, бо вістки ті виглядають дуже загадково: Американці або удержують ся на своїм становищу, або примушені цофати ся, але завсігди якоесь без страт в людях. Колиж і проженуть Тагалців у глибини острова, то при тій кровавій борбі упаде ледви кілька Американців. І жовта фебра десь їх не чінає ся — але тільки на папері, бо всякий Американець тепер вже переконаний, що військові влади затаюють у своїх комунікатах правдиві страти в людях і матеріалі. А се переконанє потверджають факти, що раз-у-раз з филиппинських островів жадають нових полків. Але звідки взяти жовнірів, коли їх нема в Сполучених Державах? А охотників до сеї тяжкої, а не славної війни, при теперішній знеохоті до цілої кубанської справи найде ся не багато. Тож чим раз загальніше дає ся чути загадковий оклик: покінчимо сю війну в 1900 році! Але кожда мала дитина знає, що значить сей оклик. В слідуєчим році припадає вибір на президента. Задля тої справи розвинула ся вже тепер широка агітація. Проч з Мек-Кінлєвм, проч з його імперіялізмом, проч з його тарифами і з трунами капіталістів! Як звісно Мек-Кінлєй зробив ся популярним переведенєм тариф митових, утруднюючих конкуренцію європейского промислу. Зразу викликало се одушевленє Американців. Фабрики росли, як гриби по дощі — забракло рук до роботи. Зпеки для капіталістів плили як з води, а і для робітників настав добрий час: роботи достатком та і платня поліпшила ся. Але незабаром виявили ся лихі сторони сеї самолюбної та односторонної політики. Американські фабриканти звязали ся в картелі, чи як в Америці називають «трусети», та стали диктувати доволні ціни на свої витвори. Не стало конкуренції з заграницею то і не стало товчка до солідної а як найдешевшої фабрикації. Трусети обняли всі галузи продукції, навіть торговлю живністю, молоком, овочами. Дійшло до того, що нікто вже не продукує самостійно, ані не продає по ціні, яку може назначити, а мусить брати товар від трусту, та збувати его після устанавленої трустом ціни. Очевидно діє ся те на кошт купуючої публіки. Звідси настало велике обуренє в Сполучених Державах і заздалегідь сильна агітація против Мек-Кінлєя. Партия демократична вже тепер ставить на будуче чотироліте кандидатуру его противника Брияна.

НОВИНКИ.

— 3 Наук. Тов. ім. Шевченка. Дня 1. червня н. ст. відбули ся збори всіх трьох секцій для вибору в перший раз дійсних членів відповідно до нового статута. Вибрано всіх членів 32, котрих і подаємо в поазбучнім порядку. Всіх вибраних затвердив Виділ на засіданю 7. червня н. ст. Історично-фільозофічна секція: 1. Володимир Антонович у Києві, 2. Федір Волков у Парижі, 3. Михайло Грушевский у Львові, 4. др. Станіслав Двістрянський у Львові, 5. др. Михайло Зобків у Сараєві, 6. др. Кость Левицкий у Львові, 7. др. Володимир Охримович у Львові, 8. Єфим Сидинський у Каменці Подільскім, 9. др. Петро Стебельский у Львові, 10. др. Остап Терлецкий у Львові, 11. Степан Томашивский у Львові, 12. Яків Шульгин у Єлисаветі. Фільольогічна секція. 1. Олександр Барвінський у Львові, 2. Володимир Гнатюк у Львові, 3. Митрофан Дикарєв у Катеринодарі, 4. Іля Корорудз у Львові, 5. др. Олександр Колесса у Львові, 6. Олександр Кониський у Києві, 7. др. Володимир Коцовский у Львові, 8. др. Степан Смаль-Стоцкий в Чернівцях, 9. др. Кирило Сту-

динський у Кракові, 10. др. Іван Франко у Львові. Математично-природописно-лікарська секція. 1. др. Григорій Величко в Станіславові, 2. Іван Верхратский у Львові, 3. др. Іван Горбачевский у Празі, 4. др. Осип Дакура в Парижі, 5. Володимир Левицкий у Тернополі, 6. Петро Огоновский у Львові, 7. др. Евген Озаркевич у Львові, 8. др. Іван Пулюй у Празі, 9. др. Шасний Сельский у Львові, 10. др. Олександр Черняхівский у Києві. (Вістник).

— Обида уряду. Адвокацкий кандидат др. Майзельс прийшов вже третій раз до податкового уряду в Підгір'ю, аби відобрати 196 зр. для клієнта свого шефа. Єму не виплачено однак гроший і тепер бо була се 11 год. 50 хвилини. Майзельсови забракло вже терпцю, тому то крикнув: Забуваєте пани, що не ніс для табакерки, але на відворот! Тріснув дверми та вийшов. По тій причині засудив его повітовий суд у Підгір'ю на 50 зр. кари за обиду уряду, а то на підставі зізнань урядників, котрі кажуть, що він мав інакше сказати: «податковий уряд та податкові урядники мають бути для сторон тим, чим табака для носа». — Мотива засуду були слідуєчі: «Вже само зіставленє предметів порівнана се-то двох податкових урядників до носа і табаки є обидою. Податкові уряди, яко орґани скарбових властей роблять роботу скарбової власти, що є одною із атрибуцій цісарської власти. Нюханє табаки є матеріяльною користю для особистої приємности того, що єї нюхає та залежить від его вибагів та уподобаня і полягає на тім, що впихає ся єї у ніс, а далі на фізіологічнім з'ужитю. Се порівнанє висказанє піднесеним голосом, яко відповідь на відмову асигнати на гроші в присутности урядників та слуг, могло осмішити уряд в очах публіки. Однак краківський трибунал увільнив засудженого від кари при апеляційній розправі, яка відбула ся дня 7. липня на тій підставі, що він був у праві в самій річі, та лише звернув его увагу на невластивий спосіб висказу.

— В справі львівської щадниці переслухувано вчєра паню Фурманек. Вістка однак про єї арештованє показала ся неправдивою.

— В селі Кобаках коло Косова хотіли два гучули переправити ся Черемошем на будковинський бік. Коли війшли до Черемоша, надплила сильна струя води, та забрала з собою. Одного витягнули люди, що робили в поли, та привели на стілько до памяти, що сказав, що називає ся Василь Томацук, родом з Горішного Ясєнова, тай зараз умер. Другого забрала вода далі.

— По італійски. У Відні лучила ся дуже сумна пригода. Якийсь незвісний з імени чоловік украв на тандиті одежину та оочав утікати. За ним пустили ся люди у погоню, не могли его однак зловити. Аж із противного боку надїхав різник, скочив із воза та хотів зловити злодія. Злодій однак виймив у тій хвилині ніж та розпорив ним різникови черево. Народ кинув ся на него та був би его роздер якби не інтервенція поліції. Є він італійским робітником.

— Повісив власного тестя Войтїха Міхурчика селянин з Слойніц королівських коло Тимбарка Андрій Вікар. Дорогенький зляк враз з тецою вивели батька на подру, там задавили его, та відтак, аби затерти всі сліди огидного злочину — повісили его. Убийців викрив та увязнив ко мандант постерунка жандармерії, Коллек з Тимбарка. Судова комісія сконстатувала, що нещасна жертва має три ребра зломані.

— Немиле відкрите для курців тютюну. Англійский учений Нуталь відкрив, що ніжний смак та запах тютюну походить від мікробів на тютюні, а не від спеціальної культури рослини. Як звісно висушенє листє тютюну переходить процес ферментації, яка впливає найбільше на запах та смак тютюну. Німецкий бактериолог докажує, що в часі ферментації витворюють ся згадані мікроби, які він найшов на найліпших листях тютюну. Ба, далі каже він, що такі самі мікроби є на листю простої капусти. Як бачимо цигара з листків капусти могли би ривалізувати із дорогими цигарами, сироваджуваними з Гаванни.

— Продукція меду та воску в Австрії. Торік випродуковано у всіх краях Австрії 44.720 д. меду і 3.768 д. воску, а в 1897 р. виносила продукція меду 56.389 д. а воску 6.505 д. Найбільша частина продукції меду припадає на східну Галичину, де випродуковано в 1897 р. 22.499 д. меду, а в 1898 р. 11.910 д. Західна Галичина продукує далеко меньше меду, бо в 1897 році 966 д., а в 1898 р. 1.643 д. меду.

— Ц. к. Дирекція залізниць державних у Львові оповіщує: Сим повідомляє ся всіх інтересованих, що з днем 10. с. м. привернено рух всіх поїздів на шляху Затор-Осьвецім.

Телеграми.

Відень, 13. липня. Вчєра по полудни відбула ся кабінетова рада під проводом гр. Туна. В липни будуть оповіщені на основі §. 14-го лише постанови що до консумційних податків.

Берно, 13. липня. В Свитавці почав ся стрейк фабричних робітників. Робітники з фа-

брики Лев Бєра змусили робітників пральні Нетті Фішєра до застановленя робіт. Жандармерия увязнила 55 людей за публічне насилуванє і передала судови.

Париж, 13. цвїтня. Слїдство проти генерала Пелїє покінченє. Резултат задержано в тайні. — Figa доносить, що два листи «завоальованої дами», які в своїм часі Естергази на свою оборону предложив генералови Пелїє, були писані рукою кузина Естергазого, якогось Хрїстіяна. Естергази подиктував ті листи Хрїстіянови у пані Пей. Естергази помняв відтак листи, щоби надати їм вид давности. Міністер Кольоній Лебон оповіщує, що він велїв на Чортівскім острові для того окружити помешканє Драйфуса палїсадами, бо бояв ся, щоби Драйфус не утік. Заким поставлено палїсади, був Драйфус з его розказу закований.

Атини, 13. липня. На похоронах престонаслідника Юрія заступить грецкого короля королєвич Юрій.

Колєнгага, 13. липня. Ген.-губернатор Фінляндії заявив репортерови дуньского дневника, що цар для того не приняв депутації в справі Фінляндії, бо хотїв назначити, що не дозволить собі розказувати, в який спосіб має управляти Росією. Наколи би фінляндці витривали і на дальше в опозиції, то можуть втратити всі свої сводоби.

Бруксєля, 13. липня. Виборча комісія веде свої наради над реформою виборчою. Група соціалїстів в парламенті грозить правительству, наколи би виборча реформа признавала декому по кілька голосів при виборах, опять революцію.

Білгород, 13. липня. Кнезєвич зізнав, що ініціатором заговору був Банко Тайсич, провідник сербских радикалів, що недавно утік до Цетинїї. Він ждав на утікаючого Кнезєвича на березї Сави. Колиж дізнав ся, що атєптат не повів ся, счєс без слїду.

ВІСТИ ЕКОНОМІЧНІ І СТАТИСТИЧНІ.

Рахунок Товариства взаїмного кредиту «Дністер» у Львові, стоваришеня зарєстрованого з обмеженою порукою,

за місяць червень 1899.

I. Стан довжний:

1. Уділи членів	62.909	кор. 53	сот.
2. Фонд резервовий	4.723	» 50	»
3. Спеціальна резерва	437	» 68	»
4. Вкладки:			
а) стан на початку червня 1899	605.595	к. 72	с.
б) вложено в червні	54.493	к. 09	с.
разом	660.088	к. 81	с.
в) винято в червні	29.574	к. 89	с.
Стан з кінцем червня	630.513	к. 92	с. 630.513
кор. 92	сот.		
5. Сальдо процентів побраних	15.764	» 28	»
6. Непіднята дивідєнда за р. 1897	501	» 71	»
7. » » » 1898	1.442	» 83	»
8. Кошти спору	140	» 20	»
9. Льокації сторін	70	» 50	»
10. На рах. біж. Банку кравого	6000	» —	»
Сума	722.504	кор. 15	сот.

II. Стан чинний:

1. Позички уділені:			
а) стан на початку місяця	568.352	к. 13	с.
б) уділено в червні 1899	40.780	к. —	с.
разом	609.132	к. 13	с.
в) сплачено в червні 1899	9.101	к. 34	с.
Стан з кінцем	600.030	к. 79	с. 600.030
кор. 79	сот.		
2. Готівка в касі з 31. червня 1899	182	» 86	»
3. Цінні папери фонду резервового	4.193	» —	»
4. Цінні папери иньші	70.972	» 50	»
5. В щадниці почтової (оборот чековий)	8.818	» 51	»
6. В иньших Товариствах і банках	13.008	» 10	»
7. Товариство взаїмних обезпечєнь «Дністер»	29.902	» —	»
8. Сальдо коштів адміністрації	2.396	» 39	»
Сума	722.504	кор. 15	сот.

Членів прибуло в червні 53, убуло 6, оставало з кінцем тервня 1899 р. 1625 членів з 1667 декларованими удїлами в сумі 83.350 кор.

Стопа процентова від вкладок 4%, — від позичок уділюваних з провізією на кошта адміністрації 6 1/2%.

